

NOWINY PODHALAŃSKIE

aktualne i niezależne czasopismo zdrojowiskowe
i gospodarczo-społeczne.

Nr. 10 (27)

Nowy Sącz, niedziela 8 listopada 1936

Rok II

Składajmy ofiary na pomoc zimową!

Wielkimi krokami zbliża się zima a z nią ciężka troska setek tysięcy, bezrobotnych i ich rodzin. Praca, którą chociaż częściowo mają w okresie wiosny, lata i jesieni zamiera z zimą, a w nędzne mieszkania bezrobotnych zagląda głód i zimno!

Nie wolno patrzeć się nam z założonymi rękami na nędzę ludzką! Trzeba koniecznie łagodzić nędzę. Część bezrobotnych, znajdzie pomoc rządową, ale większej części musi pomóc społeczeństwo!

Jest racja że społeczeństwo jest zubożałe, ale dużo jest takich, którzy mogą sypnąć groszem i to pokażnym! Od tych społeczeństwo żąda wprost ofiary! A ci ubożsi niech dadzą choćby niewiele, ale niech dadzą masowo. Gdyby 30,000 mieszkańców Nowego Sącza składało

tylko po 1 złotym przez 5 miesięcy zimowych, moglibyśmy wyżywić 500 rodzin bezrobotnych, ofiarując im miesięcznie po 60 zł. A przecież kwota 1 złoty miesięcznie, ofiarowana na nędzę ludzką jest niczem, w stosunku do tego co wielu wydaje na tytoń, wódkę lub tp.

Składajmy przeto choćby groszowe ofiary, dawajmy każdy, ile nas stać i pamiętajmy, że nędza to straszny doradca. Dopomóżmy bezrobotnym ojcom, nie szczęsnym matkom, dopomóżmy dzieciom, które głodne i zmarznęte gnieźdzą się w nieopalonych norach!

Pamiętajcie o pomocy zimowej: Wy syci, dobrze ubrani i ogrzani, pamiętajmy i my wszyscy zubożeli, którym jednakże jest zawsze lepiej, niż tym biedakom!

N—o.

Wyborowe Tokaje

od 15 litrów wwyż
po zł. 4'50 za litr

dostarcza:

PODHALAŃSKI
Wolny Skład Win
Nowy Sącz, Szwedzka 9

dzieloną została kwota około 20.000 zł. — przeznaczona na drobne pożyczki od 150 — 300 zł. Kwotę tę przekazał P.Z. U.W. w powiecie nowosądeckim m. in. i Kom. Kasie Oszczędności m. N. Sącza, z adnotacją obciążenia tejże na wypożyczoną sumę. Kasa nie chcąc brać odpowiedzialności, wybrała ze swego punktu widzenia najstuszniejszą, ale mocno uciążliwą dla dłużnika drogę: pożyczki wekslowej z ręczycielami, rozpożyczając fundusze przeważnie chłopom, na warunkach, formalnie patrząc nawet ostrzejszych, niż je dyktował przy pożyczkach bezpośrednich P.Z.U.W.

Dwa już przeszło lata minęły od powodzi, a zabezpieczenie to nie dało efektu! Mimo sankcji wekslowej (raty półroczne) bardzo wiele rolników nie płaci rat należnych, bo w przeważnej ilości nie mają z czego! Rany zadane powodzią jeszcze się zupełnie nie zbliżyły a kryzys i bieda cisną wieś nadal!

W ciężkiej tej sprawie winno się znaleźć co rychlej jakieś wyjście! Oczywiście, że Kasa Oszczędności nie może tracić, ale trudno też dopuścić do masowych skarg przeciw zbiedzonym rolnikom, dla których, mające być środkiem ratunkowym pożyczki, stałyby się wtedy

Dobrze przysłużył się swemu dziecku, jeśli odkładać będziesz dziennie 1 złoty do jego

SKARBONKI OSZCZĘDNOŚCIOWEJ, którą BEZPŁATNIE otrzymasz
w Towarzystwie Wzajemnych Zaliczek i Oszczędności
w NOWYM SĄCZU, ul. Szwedzka, 9

Telefon 199

Drobne pożyczki powodziowe winny zostać odpisane!

(Małorolni nie mogą ich spłacić.)

W czasach pamiętnej lipcowej powodzi 1934 r. obok społeczeństwa przychodziły powodzianom z pomocą również instytucje społeczne i finansowe. I tak np. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych udzielił bezpośrednio szeregu pożyczek większych, właścicielom

zniszczonych domów, na warunkach nadzwyczaj obywatelskich i dogodnych, ba nawet bez większych, niebezpiecznych dla wierzyciela sankcyj.

Dla poszkodowanych mniej, względnie posiadaczy małych domków, chałup, a więc głównie chłopów-rolników przy-

drugą po powodzi ruiną.

Jest rzeczą zrozumiałą, że P.Z.U.W. rozdzielił więcej podobnych nie dużych pożyczek, na ogół jednak są to kwoty drobne! Jest również rzeczą znaną, że P.Z.U.W. jest instytucją niezmiernie bogatą i zasobną. W tej sytuacji skreślenie poprostu pretensyj nie przyniosłoby chyba instytucji wielkiego uszczerbku, a

byłoby dobrodziejstwem dla tej wsiowej i miejskiej biedoty, do której racja państwowa stała ostatnio wyraźnie frontem!

Nasi panowie posłowie i organizacje rolnicze winny rzecz poważnie rozważyć i poczynić energiczne kroki, celem likwidacji obecnego stanu sprawy!

ROLNIK.

Wytworne pantofle dla eleganckiej Pani
Wykwintne obuwie dla Panów
Trwałe i wygodne buciki dla młodzieży szkolnej
Śniegowce, przodujące marki „TRETORN“
Śniegowce i kalosze najlepszej produkcji krajowej.

Wszystko to reprezentuje w Nowym Sączu Firma

„SPORT”

Jagiellońska 23

Ukrócić harce nieuzasadnionej drożyzny!

Kwestja niepewności walutowej i jej ogólnego spadku stanowi dzisiaj pierwszorzędne zagadnienie ogólnie światowe. U nas, ostatnią uchwałą, Rady Ministrów postanowiono nie dewaluować złotego i utrzymać go na dotychczasowym tegoż parytecie. Złoty jest przeto mocny i niewzruszony i nic się w jego sytuacji nie zmieniło!

Niestety wytworzony, chwilowy niepokój starają się wykorzystać, dla swoich nieczystych celów różni spekulanci. I tak zanotować musimy ostatnio, niezrozumiałą zwyżkę cen mąki, a co za tym idzie i chleba, w granicach 8-20 proc. Równocześnie zwyżkuje węgiel, manufaktura i inne towary.

Karygodny ten wyzysk spekulantów hurtowników, winien się spotkać z bezwzględny potępieniem go i zwal-

czaniem, zarówno ze strony społeczeństwa jak i właściwych władz, tym bardziej, że nie opiera się on na żadnych, słusznym podstawach, a tylko na karygodnej chciwości rozmaitych ciemnych interesarzy. Mąka i węgiel np. to towary krajowe, nie sprowadza się ich z zagranicy, ceny robocizny są te same, złoty ma stałą, niewzruszoną wartość, skąd więc zwyżka?

Z doniesień prasy codziennej dowiadujemy się, jak ostro i surowo wystąpiły władze np. w Warszawie i Krakowie, przeciwko nieuzasadnionej spekulacji zwyżkowej! Spodziewać się należy, że i Nowy Sącz da sobie z tem radę i że wystąpi najsurowiej przeciwko winnym bezpodstawnego i karygodnego podbijania cen artykułów pierwszej potrzeby!

Akcja władz przeciw drożyznie.

W związku z nieuzasadnioną drożyzną, która wciąż jeszcze radaby spekulatywnie harcować, zanotować musimy pochwały godną, energiczną akcję naszych władz centralnych, które wydały ostre zarządzenia, skierowane przeciwko lichwie i nieuzasadnionemu podnoszeniu cen! Zarządzenia te poleciły podległym władzom administracyjnym, przeprowadzanie kontroli cen i pociąganie winnych do odpowiedzialności!

W związku z tem przeprowadzili starostowie na całym Podhalu osobiste dochodzenia, karząc wyzyskiwaczy spekulatywnej koniunktury doraźnymi mandatai karnymi, dochodzącymi nawet do 200 zł. Na wszystkich towarach we wystawach ukazały się ceny, a ceny chleba mąki, mięsa i wędlin zostały cennikami obwarowane. Kontrole zostały przepro-

wadzone również i w zdrojowiskach.

Wybujała spekulacja przycichła, ale rzeczą władz jest obecnie ustawicznie a czujne trzymanie ręki na pulsie cen kalkulacji, która mimo chwilowego zatrzymania ma zawsze nieuzasadnione tendencje zwyżkowe. Nieuzasadnione, bo za granicą, mimo dewaluacji ceny pozostały nietknięte.

F. O. N. - ubodzy - bogacze.

Zbiórka na F. O. N. czyli na Fundusz Obrony Narodowej jest ponad wszystko inne, pierwszym nakazem dnia dzisiejszego! Wystarczy popatrzeć do dzienników, aby zobaczyć, co się dzieje, jak bardzo zbroi się świat i ile nam jeszcze potrzeba finansowo do tego, aby postawić naszą obronność na pierwszym miejscu ludów Europy!

Zbiórka na F. O. N., to nie tygodniowy nakaz poparcia jakiegoś zbożnego celu, ale bezwzględny, kateryczny obowiązek, każdego obywatela Państwa Polskiego. Państwo żąda pomocy, nie jakiś związek czy stowarzyszenie, żąda w interesie swej niepodległości a przez to każdego pojedynczego obywatela, którego w nieszczęściu wojny będzie musiało bronić!

Zrozumienie ważności zbiórki na F. O. N. znajduje szeroki i głęboki odzwiek w społeczeństwie. Deklarują szczerze, okazałe kwoty urzędnicy, robotnicy, drobni kupcy, emeryci, chłopcy i tp. Deklarują i wpłacają! Zbiórka jest zorganizowaną sprawnie i celowo. Ciekawem przy tym wszystkim jest jednak to, że ofiarność na cele państwowe, u dość przecież zubożonego ogółu jest stanowczo bardziej żywiołowa, aniżeli u wielu bogaczy, którzy nie wykazują tyle dobrych chęci, ile winno wynikać z ich mocnego, finansowego stanowiska.

Ciekawy też materiał przedstawiają ostatnie wykazy, zbierane przez właścicieli domów. Są tam rzeczy arcyciekawe! Oto np. jakiś emeryt kolejowy pan Jan Włodkowski wpłaca 50 zł. Sabinowie 300 zł. w obligacjach pożyczki, p. Salamon Tenzer, wpłaca 75 zł. ubodzy robotnicy przy budowie Domu im. Pierackiego 4250 zł. — natomiast p. Herz Perlberger, właściciel świetnie prosperującego sklepu... 50 groszy! Czy nie stać go na więcej? Znany bogacz pp. Steif wpłacił 2 zł. p. Bukspan płaci 10 zł. czy jest to jednak kwota równomierna, do ofiary emeryta czy robotnika? A inni bogacze na razie milczą. I też naprawdę jesteśmy ciekawi, ile też zadeklarują np. p. Leon Stern, najbogatszy człowiek N. Sącza, p. Leib Silber, właściciel wspaniałych dwu dochodowych sklepów, [p. M. N. Weichmann znany hurtownik kolonialny, p. S. Hecht, hurtownik szkła? Doprawdy widząc szczerą ofiarność biedoty i ludzi słabo sytuowanych mimowoli cisną się słowa ostrej krytyki w stosunku, do tych co prawda nielicznych, ale zasobnych, których ofiary jednak dla Państwa stoją w stanowczej sprzeczności z tem, co dzięki temu kulturalnemu i tolerancyjnemu Państwu zarabiają!

Święto Zmarłych.

Tegoroczne Święto Zmarłych przeszło wśród dżdżystej i prawdziwie jesiennej pogody. Tradycyjne ozdabianie mogił w kwiecie i światło wypadło w tym roku mniej efektownie, widać więc i tutaj powszechne zubożenie.

Na mogiłach legionistów, bohaterów wielkiej wojny i powstańców odbyły się żałobne uroczystości, poświęcone ich wielkiej pamięci. Szczególnie pięknie przedstawiał się nowy pomnik bohaterów walk o wolność z r. 1831, 46 i 63. — ufundowany przeważnie sumptem Zw. Inwalidów. Szkoda tylko, że nie został on czas na zupełnie ukończonym i nie mógł być w Dniu Wszystkich Świętych poświęconym.

Na marginesie Dnia Zmarłych zauważyć należy, że jednak potomność nie

zawsze pamięta o zasługach. I tak już drugi rok nie pomni się świetlanej pamięci M. Raczyńskiej — Chodackiej, śp. Feliksa Michalika i porucznika Legionów pod skromną mogiłą, który leży przy płocie a którego nie wiemy dlaczego nie przeniesiono na wspólną mogiłę legionistów. Czy zbrakło miejsca czy też może to dalsze dzieje własnowolnej śmierci? (Jest to tylko przypuszczenie).

Wreszcie jedno. Całe miasto zmierza 1 bm. na cmentarz, ulicą Młyńską popod szpital. Dlaczego jednak Magistrat pozwala brnąć ludziom w okropnem wprost błocie i nie pamięta o wysypianiu drogi szutrem? O tem winno się bezwzględnie pamiętać, przynajmniej w dniu powszechnej pielgrzymki.

—oo—

Rozbudowa Nowego Sącza

(Pożyczki z Państw. Funduszu Budowlanego)

Rozbudowa miasta Nowego Sącza postępuje rzeczywiście kolosalnie naprzód, przy czym obserwowany u nas ruch budowlany bynajmniej nie jest wynikiem ostatnio obserwowanego nasilenia inwestycyjnego. Najmocniej rozwija się nasz ruch budowlany w kierunku kolei [Sienkiewicza, Żółkiewskiego, Bilińskiego], na Załubinczu, wreszcie w kierunku Gorzkowa. I w śródmieściu buduje się mocno, ostatnio na rozparcelowanych gruntach p. Piszowej, obok przystanku, gdzie już powstają cztery wille — kaminice. Ponadto buduje na rogu Jagiellońskiej, obok Urzędu Skarbowego trzy piętrowkę p. Leon Słern.

Bank Gospodarstwa Krajowego włożył już 180.000 zł. w pożyczki — a chociaż klauzule ma bardzo surowe, trzeba przyznać rozdziela na raty należytości i idzie ogromnie dłużnikom na rękę. Ostatnio udziela on pożyczek budowlanych z Państw. Funduszu Budowlanego, na rok 1936, na budownictwo blokowe, drobne i kapitalne remonty domów. Dokładne dane informacyjne

posiada Oddz. techniczny Magistratu [p. inż Z. Remi.]

Jeśli chodzi o statystykę udzieloną bardzo uprzejmie przez nasz Magistrat to możemy podać, że w r. 1935 wybudowano 42 murowanych i 11 drewnianych budynków mieszkalnych, o 303 izbach, w r. 1936 [dotąd] 53 murowanych i 13 drewnianych domów, o ilości 383 izb mieszkalnych. Wskazuje to bardzo wyraźnie, że rozbudowa postępuje naprzód, i że nasycenie izbami mieszkalnymi jest coraz większe!

Niezależnie od budownictwa prywatnego robi się w mieście dużo inwestycji publicznych. Wystarczy popatrzeć na wspaniałe taflowe brukowanie targowicy drzewnej, budowę dalszego ciągu ul. Batorego, budowę skwerów i td. Plany i projekty przewidują zmianę targowic, urządzenie plant na rynku, budowę nowego mostu na Kamienicy i w. in. — ale wszystko to uzależnione od kredytów i finansów miasta! I mimo tego, że te ostatnie nie są świetne robi się przecież wiele!

R. STAWICZ.

Życie kulturalne N. Sącza.

Życie artystyczno-kulturalne N. Sącza zamiera! Przykro przyznać się do tego, ale niestety tak jest! Mocno tętniące do niedawna placówki, mogące być chlubą nie tylko prowincji, przeszły w stan dziwnego jakiegoś marazmu. Zarówno bardzo wysoko postawiony Teatr Tow. Dramatycznego jak i zasłużony nasz Teatr Robotniczy, mimo początku listopada nie otworzyły dotąd sezonów jesiennych. Robotniczy przygotowuje ponoć operetkę, ale jej nie widać, a Dramatyczny tkwi ciągle w atmosferze dłużniczo-podatkowej. Mimo, obiecującej nowości, zmiany dyrekcji... cisza.

Łom gromada artyst.-literacka, grupująca młodych nie daje ostatnio również znaku życia. A ma on za sobą szereg udanych imprez. Muzeum Ziemi Sądeckiej otwiera się już dwudziesty któryś rok i mimo ustawicznych obietnic nie może się doczekać rozpoczęcia działalności propagandowej. Robią jedynie reklamę naszemu miastu art. malarz p. Bolesław Barbacki, którego wystawy w Warszawie i Krakowie cieszyły się bardzo pochlebną krytyką, oraz p. prof. Romana Reguła, art. malarz i utalentowany dekorator. Ale wystaw ich pracy u nas ostatnio nie widać.

Biblioteki? Szujskiego działa — ale dla nielicznych osób. Wraz z Muzeum ziemi sądeckiej nie może się doczekać umieszczenia tam, gdzie wola testatora dała jej pierwszorzędną azyl. I miasto winno raz nareszcie załatwić tę sprawę, nie przez T.S.L. — ale samo, przez swych reprezentantów. Względy towarzyskie muszą w tej sprawie pójść na bok. Inne biblioteki wypożyczają belletrystykę i na tem koniec. Budownictwo artystyczne miasta, ma wprowadzić swego inż. Remiego, robiącego pierwszorzędne projekty, ale szereg domów nie odpowiada estetycznie rozbudowie N. Sącza.

Smutny bilans. Ale pozwalający mimo wszystko na pewne pociągnięcia, które nareszcie winny ruszyć naprzód. I tak pewna grupa poważnych artystów i literatów zamierza stworzyć nareszcie w N. Sączu stowarzyszenie artystyczne, któreby biorąc pod rozwagę wszystkie nieraz nieskordynowane projekty, choćby dotyczące budów miejskich, decydowało do pewnego stopnia o wszelkich poczynaniach artystycznych na terenie naszego miasta.

St. Klemensiewicz.

Spoczynek niedzielny jest ustawą!

Spoczynek niedzielny w sklepach jest nakazany ustawą i winien być bezwarunkowo szanowanym. Niestety niektórzy kupcy nie chcą o tem wiedzieć i nie stosują się do tego, puszczając liczną zresztą klientelę bokiem czy tyłem. Również niektóre zakłady lubią pracować w niedzielę, zapominając o ustawie.

Gdyby ustawy nie było, 'w porządku — skoro jednak istnieje, należy się do niej bezwzględnie stosować, dać personelowi należyty wypoczynek i nie stwarzać brudnej konkurencji dla tych kupców, którzy uczciwie postępując, zachowują spoczynek niedzielny.

—oo—

Składajcie datki na **F. O. N.**

Ważne dla emerytów i wdów!

(Wnosić podania, o zwrot mylnie potrąconych 8 procent.)

Na skutek wygrania skargi emer. referend. St. Szczęsnowicza przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym — każdy emeryt i każda wdowa, winni bezwzględnie wnieść do Izby Skarbowej we Lwowie podanie, o zwrot mylnie odtrąconych 8 proc. także i od dodatku mieszkaniowego, od którego orzeczeniem N. Trybunału, nie należało procentu odtrącać a to za czas od 1 maja 1932 do 31 marca 1933. Suma ta wynosi, zależnie od pensji kilkanaście do kilkudziesiąt zł.

Podanie ma brzmieć: „Izba Skarbowa Lwów potrąciła mi mylnie na zasadzie art. 5 ustawy z 18. marca 1932

Dz. U. R. P. Nr. 26 poz. 239 — 8 proc. opłatę od zaopatrzenia emeryt (wdowiego) nie tylko od kwoty zaopatrzenia ale także od należnego mi w czasie od 1 maja 1932 do 31 marca 1933 dodatku na mieszkanie. Proszę o zwrot tej kwoty, powołując się na wyrok N. Tryb. Adm. z dn. 8. I. 1936 L. Rej. 8694-32, w sprawie St. Szczęsnowicza, stwierdzający że dod. mieszkaniowy będąc osobnym świadczeniem nie może być uważanym za integralną część zaopatrzenia emerytalnego... Podpis i Adres.

Podanie nie wymaga żadnego ostemplowania.

Odnowiona, odrestaurowana, urządzona nowocześnie

Łaźnia Parowa

(M. GÓRKA)

Nowy Sącz ul. Tarnowska 6.,

Czynna w piątki i soboty

Dla pań parówka czynna w soboty od 2-giej

do 5-tej popoł. wanny bez przerwy!

35 letni jubileusz R. T. S. „Echo“.

W najbliższym czasie obchodzić będzie w N. Sączu jubileusz 35 lecia nasze cenione, powszechnie lubiane a przede wszystkim bezinteresownie, pracowite śpiewacze „Echo“. Robotniczy ten chór powstał w 1901. przy czym

pierwszym dyrygentem był pan Stefan Szopiński. W następnych latach dyrygowali: pp. Michał Cetner, prof. Stanisław Bugajski ostatnio od szeregu lat pan Marian Rzymek, pierwszy entuzjasta i dusza dzisiejszego „Echa“.

Jubileusz „Echa“, na który przybędzie znany kompozytor Wallek — Walewski, byli dyrygenci i zapewne jacyś soliści, odbędzie się w sali K.P.W. w Łazienkach kolejowych i zgromadzi na pewne setki zwolenników chóru, który bezinteresownie występuje zawsze i wszędzie, czy to na dzień 3. maja, 11 listopada, 1 maja, L.O.P.P. Dom Katolicki, czy Robotniczy, Sokół, Stow. Masarzy i t.p. B. dyrygentom zostaną wręczone honorowe dyplomy, a dla dyr. Rzymka, skromnego, dzielnego pracownika, na niwie śpiewaczej przygotuje ludność miasta najpiękniejszy dar, dar serca i wdzięczności za Jego gorącą pracę i umiłowanie pieśni!

O Krzyż Niepodległości dla Chochołowa.

Powstanie chochołowskie 1846 r., jest powszechnie historycznie znanym faktem. Patriotyczny duch Chochołowian, przetrwał też w tych okolicach przez szereg lat, a dowodem tego Czyn zbrojny Legjonów 1914 r., w których walczył kwiat góralskiej młodzieży chochołowskiej.

Obecnie Rada Powiatowa w Nowym Targu postanowiła, w uznaniu historycznych, rycerskich zasług Chochołowa, zwrócić się do Kapituły Krzyża Niepodległości, z wnioskiem o nadanie tegoż, zasłużonej szczególnie dla o odzyskanie wolności gminie: Chochołów.

Całe szerokie Podhale łączy się całym sercem z powyższą uchwałą Nowotarskiej Rady Powiatowej. (Klem.)

Inż. Edward Migdał b. prezes L. M. i K. N. Sącz.

SĄDECZYZNA.

Spośród ziem, stanowiących koronę Polski najpiękniejszą jest chyba Sądeczyną. Spośród tych, którzy ją zwiedzali kiedykolwiek, nigdy jej nie zapomną a znam już ludzi starych, którzy, gdy stanęli nad wartką rzeką Dunajcem, czy pod zamkiem królewskim czy na plaży sądeckiej, długo stali w zadumie nie mogąc oczu oderwać od pięknego krajobrazu, jaki tworzy panorama gór, okalających jak koroną wokół Sądeczynę, na szczycie której ku południowi widnieją brylanty, lśniące śniegiem i lodem: Gargoluch i Łomnica.

Wspaniałości barw cudownej panoramy podkreśla fascynująca wstęga wód Dunajca — potężnej i z hukiem płynącej, prawdziwie królewskiej, górskiej rzeki. A jeśliś widział powódź wzbitych i strasznych wód Dunajca i

Popradu, niosącą na swych zwalach domy i ogromne drzewa, to w wyobraźni Twojej rysuje się obraz biblijnego potopu i wylewów Missisipi i Missouri, o których czytaliśmy w gazetach, przed paru laty.

Piękną jest zaiste ta mało znana Sądeczyną, tak ceniona i ciekawa w w dawnych czasach, że już Kazimierz Sprawiedliwy wieńcem twierdzi ją uczynił niezdobytą, i widocznie zasługiwała nato. Przez nią to nad Popradem i Dunajcem wiodła już w przedhistorycznych czasach droga i odwieczny szlak na Bałtyku Fenicjan, za bursztynem „ambra“, tak cenionym klejnotem, starożytnych: Chaldej, Egiptu i Babilonii. Tędy to prowadziła droga odkrywca, przez nasze ziemie greckiego i rzymskiego handlu. A jak starą jest kultura w Sądeczyż-

nie, niech służy fakt, że przy kopaniu rowów obronnych w 1914 roku niedaleko szczytu góry Ostrej „Światopełka“ wydobyto z grobu przedhistorycznego 2 bransolety miedziane, które widocznie, jakaś piękność lub kapłanka Światowida nosiła i z nimi pochowana została, przed 2500 lat przed nar. Chr. Tutaj w Tropiu jest do dziś zachowana pustelnia św. Świrada — Żurawka, żyjącego w latach 960 — 1010, św. Justa nad Tęgoborzem, Bernarda w Iwkowej. Śladów dawnych, po górach grodów i zamczysk obronnych znajdziesz tu bez liku!

Na początku już XIII wieku był (Stary) Sącz grodem znacznym i handlowym, zamożnym i siedzibą kasztelanów sądeckich. W prastarych czasach był owiany nimbem legend i bań i jako kraj za 7. górami i 7. rzekami, który jako niedostępny, szczególnie pociągał! I rzeczywiście był otoczonym wieńcem niedostępnych puszczy górskich, które Fenicjanie lepiej znali od Chrobatów! C.d.n.

O drogi komunikacyjne na Podhalu

Kwestia budowy i naprawy fatalnych dróg naszych jest sprawą ogólnie znaną i omawianą, ma ona jednak szczególnie wielkie i ważne znaczenie u nas na Podhalu, gdzie drogi łączą i wiążą ze sobą szereg zdrojowisk, pozbawionych nieraz jak Szczawnica, Krościenko czy Czorsztyn bezpośrednich dróg komunikacyjnych, żelaznych. Stąd oczywiście taka np; Szczawnica, czekająca już od trzydziestu przeszło lat na kolej musi kłaść cały swój nacisk na uporządkowanie dróg kołowych, które są jedynymi arteriami komunikacyjnymi tego naszego pięknego, górskiego zakątka.

Rozumieją dobrze, interes drogowy, nasi południowi sąsiedzi Czesi i trzeba im przyznać, że po tamtej stronie Tatr i Karpat drogi i szosy, są wprost wspaniałe. Najcięższym wozem motorowym i autobusem dojedzie tam wszędzie, nie też dziwnego, że roi się tam od wozów cudzodziemców, którzy masowo zwiedzają zdrojowiska... czeskie.

U nas niestety sprawa ta przedstawia się fatalnie. Znamy wypadki, że cudzodziemcy goście ładowali auta, na lory kolejowe, nie chcąc ich narażać, na zetknięcie się z naszymi osławionymi wybojami! Kto na tem traci? Oczywiście zdrojowiska! W interesie zatem włas-

nym winny nasze zdroje starać się o unormowanie tej sprawy.

A moglibyśmy mieć drogi śliczne! Weźmy np. trasę: Nowy Targ — Czorsztyn — Niedzica — Krościenko — Szczawnica, a dalej Tylmanowa — Łącko — St. Sącz — Nowy Sącz — Krynica. Okolice przepiękne, widoki wspaniałe, tylko drogi fatalne. Nie można tu zwalać winy na powiaty, które w swoim zakresie robią co mogą, łatają zbyt rażące braki i przeprowadzają naprawy, w całokształcie jednak sprawy, ta skromna inicjatywa nie wystarcza i wymagałaby stanowczo szerszego zainteresowania się tą bolączką ogółu! Zakopane sobie jakoś radzi, potrafiło ono zainteresować tą sprawą szersze czynniki, stąd droga Kraków — Zakopane należy do najlepszych naszych dróg automobilowych. Byłoby więc wskazaniem, aby i nasza Szczawnica, Krościenko, Czorsztyn i tp. postarały się zmobilizować opinię, może przez Związek Uzdrowisk i potrafiły na szerszym terenie uzyskać konieczne fundusze na przeprowadzenie tych niezmierne, dla życia zdrojów, ważnych inwestycji. Najlepiej zorganizowany szarwark tu nie pomoże, gdyż na to trzeba kapitału!

Inż. S.

Akcja oddłużeniowa zdrojowisk.

Sytuacja finansowa przemysłu hotelarsko-pensjonatowego, w szeregu zdrojowisk jest mocno niepokojąca. Mimo stosunkowo dość dużej frekwencji kuracjuszy, mimo zasadniczego udania się sezonów, procenty amortyzacyjne nie dochodzą tej wysokości, jaka mogłaby pozwolić właścicielom will i pensjonatów na spokojny i unormowany żywot! Mówiąc krótko, przemysł hotelarsko-pensjonatowy jest zadłużony i to wcale poważnie, stąd też winno się koniecznie pomyśleć nad sposobami jego oddłużenia.

Akcję oddłużeniową wziął już w swe ręce Związek Uzdrowisk Polskich, który stara się o ulgi, podobne rolniczym, a nadto pracuje w kierunku zastosowania

projektowanych ulg podatkowych dla inwestycji przemysłowych — również dla przemysłu uzdrowiskowego i to w odniesieniu do wszelkich inwestycji, dokonanych w ciężkim okresie kryzysu finansowego.

Uzdrowiska i lotniska są przedsiębiorstwami użyteczności publicznej i jako takie winny znaleźć faktyczną ochronę, we formie możliwości oddłużeniowych. Ludzie wkładający kapitał w interesy zdrojów muszą znaleźć możność pomocy finansowej — już nie ze względu na swoje prywatne interesy, ale przede wszystkim ze względu na wartości ogólne i społeczne jakie każde przedsiębiorstwo uzdrowiskowe reprezentuje.

JAN MAJEWSKI.

Pracownia Ceramiko-Techniczno-Dentystyczna

Szymona Kornhausera

Nowy Sącz, ul. Jagiellońska naprzeciw Urzędu Skarb.

Korony żakietowe, wkładki porcelanowe, mostki i korony porcelanowe palone na platynie, płytki oralitowe, oraz wszelkie prace w zakresie nowoczesnej techniki dentystycznej wchodzące.

Chcesz zjeść

smacznie, tanio i obficie?

Spiesz do Pierwszorzędnej Restauracji

A. Rzepeckiego

Nowy Sącz, Rynek

gdzie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolację podaje się w każdej porze dnia. Bufet zaopatrzone obficie w różnorakie zimne i gorące przekąski.

Bilard.

Radio.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Adriatyckie Towarzystwo Ubezpieczeń

Główna Okręgowa Agentura

E. Schipper, Nowy Sącz

przeniósł swe biura do nowego lokalu w nowo wybudowanym budynku, przy ulicy WĄSOWICZÓW.

Tylna ulica od hotelu „Imperial“

Zimowe raidy narciarskie.

Powodzenie kolejowego raidu narciarskiego wzdłuż Karpat, odbywającego się stale od paru lat z udziałem sportowców polskich i zagranicznych sprawiło, że w nadchodzącym sezonie zimowym będą zorganizowane dwa takie raidy.

Pierwszy raid odbędzie się w okresie Świąt Bożego Narodzenia, od 23 grudnia 1936 r. do 2 stycznia 1937 roku. Odpowiada to życzeniom turystów, korzystających z urlopów świątecznych. Trasa raidu poprowadzi z Krakowa przez Krynice, gdzie odbędzie się wspólna wieczerza wigilijna raidowców, do Zakopanego (kolejka linowa) i Wisły (atrakcje regionalne) po czym do Krakowa (zabawa Sylwestrowa) i do Warszawy, gdzie raid się zakończy.

Na oba raidy spodziewane jest przybycie grup turystów sportowców z zagranicy.

W tegorocznym pociągu raidowym będą wagony mieszkalne, wagon restauracyjny, dancinowy (z kinem), kąpielowy i przechowalnia nart.

Organizacją 1 raidu zajmują się Towarzystwo Krzewienia Narciarstwa, Polskie Biuro Podróży Orbis i Światowa Organizacja Wagons Lits/Cook.

Drugi raid odbędzie się w czasie od 11 do 21 lutego; wyruszy również z Krakowa naprzód do Worochty, Sławska, Krynicy, Zakopanego, Wisły i zakończy się w Krakowie.

Cena udziału w raidzie będzie niska i obejmie całość tej wspaniałej wyieczki — podróż specjalnym pociągiem utrzymanie, pobyty i rozrywki.

Sprawy kupiecko-przemysłowe

Po dłuższym zastoju na terenie życia mieszczańskiego kupcy chrześcijańscy N. Sącza zorganizowali się na nowo w Krakowskiej Kongregacji oddział: Nowy Sącz, wybierając nowy zarząd w osobach: Prezesa: Z. Wojaczyńskiego, zastępcy J. Homeckiego, czł. zarz. Jana Grubera, A. Batki, Sobola, Darasza, Werza i Ciężyńskiego. Nowy Zarząd wziął się do pracy, odbywając szereg posiedzeń, na których omawiane były sprawy jednolitej pracy organizacyjnej, założenie kasy pożyczkowej, stworzenie hurtowni i t. d. Związano również ścisły kontakt z Gimnazjum Handlowym, gdzie odbywają się kursa prowadzenia ksiąg handlowych, uproszczonych, jakich wymaga Urząd Skarbowy.

Uczestników 40-stu dowodzi wysokiego zainteresowania a dobre chęci p. dyr. Zajackowskiego i prowadzącego nadzwyczaj przystępnie kurs prof. Wojnarowskiego dają najlepsze świadectwo obywatelskiej pracy na tem zaniedbanym polu. Są na kursach słuchacze po 60-łce(!) Kupiectwo nasze krzepnie o własnych siłach, bez pożyczek powstają nowe placówki i zdobywają teren przebojem.

Rzemieślnicy otrzymali nowe statuty. Niewiele one przyniosły nowego, Zorganizowani w 6-ciu cechach: zbiorowym, skórzanym, krawieckim, piekarskim, masarskim i rzeźniczym tworzą ilościowo grupę liczną, którą we własnym ich interesie należałoby złączyć w jeden silny Związek Rzemieślniczy, przy którym

może być pole do zdrowej pracy, bo 6 cechów marnuje siły na drobne, niewdzięczne nieraz czynności, ogółowi rzemiosła korzyści nie przynoszące! Najlicniejszy Cech zbiorowy ma władze: Starszymi cechów są: zbiorowego Homecki, skórzanego Wąsowicz, piekarzy Kmietowicz, masarzy Bernacki.

Pałącą sprawą dla rzemiosła to kredyty. Już miały być w Kasie Oszczędności nowosądeckiej — jednak sprawa ta przechodzi dziwne drogi i trafić do Sącza w żaden sposób nie może...!

Stworzony został także Powiatowy Komitet Rzemieślniczy, którego przewodniczącym jest p. Homecki Józef; zbiera on się kilka razy do roku wspólnie z delegatami Krynicy, Muszyny, Starego Sącza i Grybowa, przedstawicielami Urzędów i Izby Rzemieślniczej, na których to zebraniach omawiane są sprawy rzemiosła obchodzące.

Po śp. B.B.W.R. został przy Radzie Miejskiej Klub Gosp. B. B. W. R., który odbywa przed posiedzeniami Rady doradcze zebrania, okazując się ciałem nikomu już niepotrzebnym.

Czasby już najwyższy był, aby swoją pracowitą działalność zakończył, oddając agendy Radzie, która jest powołaną decydować co miastu i przemysłowi wzgl. rękodzielnictwu potrzeba! Osobiste dygnitarstwa, zresztą już chyba skończono, nie powinny wchodzić w grę!

Nowa służba telefoniczna na Podhalu

Zawiadamiamy o wprowadzeniu w zakresie pocztowym nowej służby telefonicznej, jak poniżej:

Obwodowy Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny, Nowy Sącz. Nowy Sącz, 4. listopada 1936. L. 8858. Do Szanownej Redakcji „Nowin Podhalańskich” w Nowym Sączu:

W imieniu pocztowej Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów w Krakowie

proszę uprzejmie o łaskawe umieszczenie następującego komunikatu urzędowego:

Dyrekcja Okr. Poczty i Telegrafów w Krakowie komunikuje: W urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych: Gorlice, Limanowa, Myślenice, Nowy Targ, Wadowice i Żywiec 1 wprowadza się z dniem 1. listopada br. w dziale telefonicznym całonocną służbę: „N.”

Naczelnik urzędu: St. Michalik wlr.

Spółdzielnia Kredytowa Robotnicza

Oto jedna z nielicznych spółdzielni, pracujących rzeczywiście na terenie N. Sącza w myśl wskazań kooperatywnych, 2000 członków, 3690 udziałów, nieruchomości wartości 70 tysięcy złotych i wypłacana rokrocznie dywidenda oto wyniki pracy zapobiegliwej Dyrekcji w

osobach pp. W. Ladenbergera, M. Szewczyka, Fr. Pachonia, R. Mędlarskiego, Ant. Ślęzyka i J. Wagnera.

Spółdzielnia Kredytowa Robotnicza nie potrzebuje się obawiać żadnej krytyki, może być bowiem wzorem spółdzielności!

Maszynę do pisania, używaną, ale w dobrym stanie, kupimy lub wypożyczymy do użytku miesięcznie. Zgłoszenia do Administracji „Nowin Podhalańskich, pod „Rejent”.

A. RZEPECKI

Nowy Sącz, Rynek

WŁASNY WYRÓB

DOBOROWYCH WĘDLIN.

Programy kinowe.

KINO „WIEDZA”. „Rose Marie” z Janetą Mac Donald i „Jadzia” z Jadwigą Smosarską

KINO „SOKÓŁ” „Jadzia” i „Rose Marie”.

Cukiernia Krakowska Romana Stankiewicza Nowy Sącz, ul. Kościuszki Wyborne ciastka czekolady: Kawa, Herbata, Kakao. Ceny umiarkowane.

Sprzedaż:

Gospodarstwo rolno-przemysłowe 8 morgów ornego gruntu, dom piętrowy, zabudowania gospodarcze, inwentarz, z pełną koncesją korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia: Berger „Podhuba” POCZTA HARKŁOWA powiat Nowy Targ.

Dobra okazja dla cukiernika. Cukiernia w NOWYM SĄCZU, dobrze położona, zaprowadzona i wzorowo urządzona (utrzymanie zapewnione) z powodu wyjazdu okazjnie do odstąpienia.

Wiadomość w Administracji „Nowin Podhalańskich”

Sprzedam z powodu wyjazdu sklep z towarem rzeźby, podhalańskiego przemysłu ludowego, za cenę niezwykle niską. Sklep położony jest w centrum RABKI.

Zgłoszenia przyjmuje administracja „Nowin Podhalańskich”.

Sprzedam księgozbiór beletrystyczny około 1000 tomów w dobrym stanie. Zgłoszenia do adm. „Nowin Podhalańskich”.

Parcela w Rabce zdroju w pięknym dogodnym położeniu, bez pośrednictwa do sprzedania w cenie bardzo przystępnej. Wiadomość. Administracja Nowin Podhalańskich, osobiście lub piśmiennie.

NOWINY SZCZAWNICKIE

Kierownik: Władysław Leszczyński

Oddział „Nowin Podhalańskich”
w Szczawnicy.

W sprawie kolei Nowy Targ - Szczawnica

Jedną z najbardziej palących spraw, interesujących nie tylko Szczawnicę ale i państwo nasze, to wlokąca się od kilku dziesięciu lat, sprawa połączenia kolejowego Szczawnicy ze światem! I przykrem powiedzieć, że to znane, pierwszorzędne, w swoim rodzaju jedyne zdrojowisko, zdane jest na ruch kołowy albo co najwyżej autobusowy.

Sprawę budowy kolei żelaznej poruszyła znowu dnia 8 października Nowotarska Rada Powiatowa, dając wyraz należytemu zrozumieniu obywatelskiemu! Połączenie kolejowe ze Szczawnicą jest poprostu pierwszorzędną koniecznością, już nie tylko Szczawnicy, ale całego naszego kraju, którego obywatele tak licznie i chętnie Szczawnicę odwiedzają. Szczawnica leczy, ratuje poprostu chorych w interesie więc kultury winno się dać nareszcie ludziom możliwy przejazd do tego zbawiennego zdrojowiska.

Sprawą kolei szczawnickiej nie jest rzeczą nową; w zaraniu państwowości polskiej postawiono w całokształcie inwestycyjnego programu Min. Kol. kolej szczawnicką, na siódmym czy nawet (dzisiaj nie pomnę) czwartym miejscu. Niestety pobudowano szereg innych linii o Szczawnicy jednak zapomniano!

W szeregu projektów, jeszcze przedwojennych brano pod rozwagę połączenie kolejowe: Stary Sącz — Szczawnica wzgl. drogowe; Piwniczna — Szczawnica. Pierwsze jest nadzwyczaj ciężkim terenowo, wymagałoby bowiem, wobec miejscami bardzo wąskiej doliny Dunajca przebijania kilku tuneli i rzucania kilku mostów. Są to pomysły turystycznie i obrazowo prześliczne, ale wymagające obecnie 12 milionów złotych. Droga kołowa Piwniczna — Szczawnica, przez Sychlę czy Heliaszówkę jest również przepięknym turystycznie pomysłem ale powiększyła by tylko ilość dróg kołowych, podczas gdy Szczawnicy potrzeba kolei. Koszt jej budowy, wobec trudności terenu wyniosłyby i tak pokaźną sumę 6 milionów!

Czy najmądrzejszym i najaktualniejszym rozwiązaniem nie byłoby zbudowane połączenie kolejowego: Nowy Targ — Szczawnica? Terenowo połączenie to nie wymaga wielkich wkładów a koszt jego kalkuluje się na kwotę 8 milionów! Jedynie o dwa miliony więcej, aniżeli górską drogą kołową Piwniczna — Szawni-

ca, a o cztery miliony natomiast taniej, niż połączenie ze St. Sączem. Pewnie, że są to kwoty olbrzymie, ale w porówna-

watna do niedawna kolej: Muszyna-Krynica, która dawała takie dochody, że jej akcjonariusze, ani rusz nie chcieli do

PIENINY — Szczawnica Foto-Tatry.

niu z drogą kołową: Piwniczna — Szczawnica bije pomysł kolei żelaznej: N. Targ. Szczawnica wszystko inne.

W czasie, kiedy tyle się inwestuje, kiedy buduje się nieraz nie bardzo aktualne pałace sportowe i t. p. powinno Min. Kolei koniecznie pomyśleć o tej, poważnej co prawda, ale rentownej finansowo inwestycji, która się opłaca i która się za 10 lat z pewnością zamortyzuje. Dowodem tego najlepszym przy-

puścić do jej upaństwowienia.

Połączenie N. Targ — Szczawnica będzie dla wszystkich wygodnym, leżąc na głównej linii Kraków — Zakopane i mamy nadzieję, że nasz miłośnik p. vice-minister Bobkowski, który tak dobrze rozumie turystyczne potrzeby skalnego Podhala — zechce i w tej, tak ważnej dla Szczawnicy komunikacyjnej sprawie dołożyć swe w ^o żkie i decydujące słowo Leski.

Musimy ożywić nasz sezon zimowy

Śnieg, pokrył góry i Szczawnicę, oczywiście jeszcze chwilowo, ale że już koniec października czas najwyższy pomyśleć już o sezonie zimowym. Wiadomą jest rzeczą, że Szczawnica posiada doskonale warunki zimowe, że w szacie śnieżnej wygląda ona uroczo, że tereny narciarskie są znakomite — trzeba jednak, z myślą o tych warunkach nabrać przedwstępnego rozmachu, aby piękno naszego zakątka należycie na zimę przygotować, urządzić, no i przede wszystkim rozreklamować.

Główną atrakcją zimowego sezonu są w pierwszej linii zimowe imprezy sportowe. Rozumie to doskonale Krynica a przede wszystkim Zakopane. Trzeba tedy postarać się o urządzenie szeregu imprez, a choć kalendarzyk sportowy już pełny — przecież zawsze znajdzie się miejsce na imprezy lokalne względ-

nie skromniejsze zamiejscowe. Skocznia bowiem u nas jest mało czynną, a to właśnie dla braku zawodów! Trzeba ją ożywić!

Dalej mamy miejsce i na tor saneczkowy i na stadion lodowy, ten ostatni koło elektrowni; możnaby na nim rozgrywać zawody hokejowe. A sama prześliczna okolica Szczawnicy, z długimi zjazdami i terenami zarówno dla początkujących jak i dla doświadczonych — nadaje się doskonale na krótsze i dłuższe wycieczki narciarskie.

Narciarz czy inny sportowiec lubi się po wycieczce rozgrzać, zabawić się ba nawet potać. Stąd koniecznym by było na zimę, jakiś lokal rozrywkowy otworzyć, zaangażować skromny zespół muzyczny i ożywić w ten sposób, życie pensjonatowe, za którym zresztą dorywczo przybywający sportowcy nie prze-

padają. Trzeba przyznać, że entuzjasta sportu i zimy dr. Werner robi wiele — należy jednak w interesie źródła poruszyć cały ogół, który oceniwszy należy-

cie walory sezonu zimowego, zabierze się energicznie do przedsezonowej, przedzimowej akcji.

Dr. H.

Nasze najkonieczniejsze inwestycje

Łatwą jest rzeczą krytykować, trudniejszą zapobiegać złemu, szczególnie w czasach niespecjalnej koniunktury finan-

Do tych rzeczy, które muszą zostać zmienione, należy nasz stary, zupełnie nie odpowiadający celowi dworzec

PIENINY — Szczawnica Foto-Tatry

sowej. Mimo tego jednak Szczawnica daje sobie radę i naprawi w przyszłym roku napewne pewne niedociągnięcia.

autobusowy. Miejsce jest najzupełniej dobre, ale budynki wprost fatalne. W źródłu, gdzie autobusy są jedyną komu-

nikacją, musi Szczawnica zbudować dworzec nowoczesny, z biurem informacyjnym, restauracją no i przede wszystkim poczekalnią. Nie wolno natomiast robić, nigdzie nie widzianych rzeczy i pobierać przy autobusach... biletów peronowych! Tym bardziej, że cały interes jest wydzierżawionym! To już rzecz stanowczo niedopuszczalna. Właściciel Szczawnicy p. hr. Stadnicki, w zrozumieniu swego zadania, jako propagatora źródła ofiaruje plac bezinteresownie gminie, która zamierza zabrać się do budowy nowego dworca.

Druga sprawa to kanalizacja! Trudno ją naraz urządzić, ale korzystając z Grajcarka należałoby na razie urządzić przynajmniej główną żyłę odpływu nieczystości, do której możnaby dołączać później dalsze arterie.

Zima się zbliża! A sport jak dotąd śpi. Skocznia np. niezaopatrzona niszczeje i t. p. No, ale ostatecznie nic dziwnego! Nasi, zacięci zresztą potentaci zdrojowi, liczą przeważnie od 60 — 80 lat! Trudno wymagać od tych ludzi zrozumienia sportu! Czy jednak nie dałoby się przeprowadzić pewnego odinłodzenia, choćby w interesie, sportu? Świat przecie idzie naprzód a sport stanowi dziś bardzo silny magnes, dla szerokich rzesz ludności.

Dr. H.

NOWINY KRYNICKIE

ODDZIAŁ W KRYNICY.

Zimowe atrakcje Krynicy

Najbardziej aktualną, w martwym na ogół sezonie w Krynicy jest, obecnie sprawa budowy kolejki linowej, na szczyt Góry Parkowej. Kryniea widocznie pozazdrościła Zakopanemu i stara się zupełnie słusznie o pierwszorzędną atrakcję. Kosztorys kolejki wynosi 350.000 zł. a uczestniczyć w kosztach mają: Liga Popierania Turystyki, Komisja i Zarząd zdrojowy, Gmina, Orbis i Fma. Linkol Projekt budowy wyszedł od p. wiceministra inż. Bobkowskiego.

W dniach 9, 10 i 11 stycznia 1937 przypada Zjazd Lekarzy, którego organizacją zajmuje się Wydział Stowarzyszenia Lekarzy Krynickich z dr. E. Zarzyckim i dr. M. Dukietem na czele. Tematem obrad będą przede wszystkim: choroby przemiany materii oraz niepłodność i niemoc płciowa. W czasie zjazdu otwartą będzie wystawa farmaceutyczna i chirurgiczna.

Sprawa budowy szkoły nie rusza

niestety, z miejsca. Miast targować się o parcele, szukać ich i t. p. winno się bezwzględnie przystąpić do budowy tego, tak bardzo Krynicy potrzebnego obiektu!

Wiele się mówi również o konieczności przeniesienia Sądu Grodzkiego z Muszyny do Krynicy albo i stworzenia odrębnej tegoż ekspozytury. I Ekspozytura Urzędu Skarbowego z Nowego Sącza winna u nas powstać — gdyż Krynica pod względem nasilenia spraw i ludności, staje się powoli miastem, a najbardziej aktualne urzędy wymagają kosztownych i odległych wyjazdów zainteresowanych. Może po Zakopanem uda się i Krynicy uzyskać na miejscu pomieszczenie dla tych niezbędnych urzędów.

Tow. Właścicieli realności pod kierownictwem zasłużonego dra. Gorskiego działa sprawnie i urządza ostatnio kursa hotelarsko-pensjonatowe dla właścicieli, portierów, służby pokojowej i pro-

wadzących kuchnie pensjonatowe. Niestety nie wszyscy właściciele rozumieją swój interes i wielu jest dotąd niestowarzyszonych! A przecież wspólne porozumienie w tylu żywotnych sprawach zdrojowiskowych winno właścicieli łączyć raczej, niż rozdzielać.

Obecnie Krynica przygotowuje się na sezon zimowy, a kierowana przez takiego entuzjastę, jakim jest p. inż. Leon Nowotarski, dyrektor zakładu, rokuje pierwszorzędne atrakcje zimowo-sportowe. Międzynarodowe Zawody Hokejowe [25—27. XII.], konkurs skoków [26. XII] zawody skijöringowe [8. I, 37.], zawody saneczarskie [6—7. II. 37], mistrzostwa strzeleckie [20—21. II. 37] i wiele innych — zgromadzą bezprzecnie tłumy żądnych atrakcji sportowców i kuracjuszy.

JAN MAJEWSKI.

Składajcie datki na **F. O. N.**

ŁEMKOWSZCZYZNA

Kilka słów o naszych sąsiadach Łemkach

Na naszą prośbę, jeden z przywódców ludu łemkowskiego p. dr. Orest Hnatyszak z Krynicy udzielił nam łaskawie wywiadu, którego treść poniżej zamieszczamy:

Wiele Polaków, najbliższych nawet sąsiadów mało wie, albo i nie nawet nie wie o Łemkowszczyźnie; podsłyszano nawet w czasie Świąt gór w Zakopanem, jak jedna pani tłumaczyła drugiej, gdy zapowiadano występy chórów łemkowskich, że chór łemkowski, to chór z miasta Łemkowa. Przecież Łemkowie to lud żyjący w bezpośrednim naszym sąsiedztwie! Łemkowie żyją w Karpatach po obu ich stronach t.j. w Polsce i w Czechosłowacji.

W Polsce lud ten zamieszkuje południową część powiatów, leskiego, sanockiego, krościeńskiego, jasielskiego, nowosądeckiego i 4 gromady w powiecie nowotarskim. Ziemia zamieszkała przez Łemków, ciągnie się od górnego biegu rzeki San, po rzekę Poprad. Po stronie polskiej jest około 380 wsi i miasteczek, zamieszkałych przez ludność

łemkowską, liczącą około 200 tysięcy dusz. Mniej więcej taka ilość Łemków mieszka z drugiej strony Karpat a nadto w Chorwacji, w okolicach Baczki 30.000 osadników łemkowskich, osiadłych tam z końcem 18 stulecia.

Emigracja łemkowska w Ameryce liczy przeszło 300 tysięcy mieszkańców. Jest to zrozumiałe, bo pęd Łemków do Ameryki równał się w swym nasileniu emigracji irlandzkiej. Od około 70 lat weszło prawie w zwyczaj Łemków, że na gruncie pozostawał jeden, rzadko dwóch lub troje, reszta rodzeństwa c-trzymywała dwie stówki dolarów na drogę, jako spłat i emigrowała do Ameryki. Razem więc wszystkich Łemków liczą blisko 800.000 dusz.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że Łemkowie stanowią jeden ze staroruskich szczepów, baźródłostów ich języka jest wschodniosłowiański. Takim jest też ich obrządek cerkiewny; należą do kościoła gr. katol. [unickiego], około 30 tys. należy do kościoła prawosławnego. Przyczyn prawosławia szukać należy nie w

różności poglądów, lub przekonań religijnych. Leżą one w sferze poglądów politycznych i w konserwatyzmie Łemków.

Historja nie jest zgodną, co do czasu osiedlenia Łemków; na obecnem ich terytorium. wciskają się oni długim około 200 km. klinem w Karpaty zachodnie, mając za podstawę tego klinu: małopolskich i podkarpackich Rusinów, z którymi graniczą od wschodu, na linii Sanu i jego dopływów, od północy zaś sąsiadują z Polakami, od południa ze Słowakami.

Nieprzerwane, prawie zwarte zamieszkiwanie terenu, przechodzącego różne koleje historyczne [Polska, Węgry Słowacja,] wskazywałoby raczej na to, że Łemkowie siedzą w Karpatach, jako ludność tubylcza, wypierana z dolin, w góry przez inne rozrastającą się plemiona. Tutaj zachowali oni swoje dawne tradycje zwyczaje, rozwinęli prawdziwie piękne pieśni, znane tylko Łemkom, odmienne pod względem harmonji i treści, od innych pieśni ruskich.

Ingres biskupa łemkowskiego

Łemkowskij Sojuz w Krynicy uprasza o wisty.

W połowie sierpnia br. odbył się w Rymanowie uroczysty ingres nowomianowanego Ap. Adm. dla Łemkowszczyzny J. Eksc. ks. dr. Jakóba Medveckiego.

W uroczystości wzięli udział: J. Eks. ks. dr. biskup tarnowski Lisowski, ks. poseł Lubelski, liczne duchowieństwo obu obrządków, ponadto pan vicewoj. lwowski Chmielewski, starosta jasielski Marossanyi, dca. 2 p. s. p. pułk. Csadek,

starostowie sanocki i gorlicki i w. innych. Urząd wojew. krak. usprawiedliwił swą nieobecność wizytą Naczelnego Wodza w N. Sączu.

Po mszy św. odprawionej przez ks. biskupa Medveckiego w Kaplicy zdrojowej odbyło się uroczyste cercle i obiad, gdzie J. Eksc. Nominat wniósł toasty na cześć Ojca Św., Pana Prezydenta i Armii polskiej z jej wodzem gen. Śmigłym.

J. Ekscel. ks. biskup Lisowski w mowie swej zapewnił o swej bratniej

miłości dla Łemkowszczyzny, poczem imieniem Łemkosojuza przemówił prezes dr. Orest Hnatyszak, znany ideowiec narodowy łemkowski i adwokat z Krynicy, który podziękowawszy władzom religijnym i państwowym, za współudział w święcie — przedstawił kilkunastoletnie dążenia Łemków, zmierzające do uzyskania samostanowienia i uznania ich religijnej i narodowej odrębności, wyrażając nadzieję, że nowa nominacja przyczyni się do zjednoczenia rozbitej religijnie Łemkowszczyzny.

(SUSID.)

Muzyka na Podhalu.

Rodzina muzyków Wrońskich jest historycznie ściśle związaną z naszymi stronami podhalańskimi. Dziad Adam, znany kompozytor mazurów, ojciec Antoni, kapelmistrz 1 p. s. p. a ostatnio wnuk Antoni Jan Wroński, dyrygent orkiestr zdrojowych działali przeważnie w naszych stronach. Wielki talent muzyczny przewija się też rodzinnie z ojca na syna.

Ostatnio na półkach księgarskich R. Pisha w N. Sączu ukazały się kmpoo-

zycje Antoniego Jana Wrońskiego, wnuka. Ma on już w swoim zbiorze wiele pieśni do śpiewu [skompowana pieśń dla Ady Sari i walczyk dla Jana Kiepur], następnie poematy symfoniczne i suity na orkiestrę oraz utwory koncertowe na skrzypce i fortepian. Porzucając tani jenne jazzu, operuje autor motywami rodzinnymi i polskimi.

Wkrótce wyjdzie z druku jego obrazek muzyczny p.t. „Śmierć Józefa Piłsudskiego” i poemat symfoniczny p.t.

„Zmarwychwstanie”, skomponowany w 1934 r. Utwór ten odzwierciedla odrodzenie Polski przez czyny Józefa Piłsudskiego i Legiony, a oparty jest na motywach hymnu „Nie rzucim ziemi” i marszu 1-ej Brygady, oraz melodiach własnych, z dostosowaniem sygnałów wojskowych. W zakończeniu utworu bardzo ciekawie połączył kompozytor wspólnie z tow. chóru, obie te melodie.

Ostatnio przygotowuje autor operę, z własnym librettem p.t. „Zaślubiny.” Zaznaczyć należy, że kompozytor do swych pieśni układa sam słowa. Jest on ponadto malarzem i portrecistą!

Zdroje i letniska.

Zakopane.

Sezonu zimowego jeszcze nie ma, ale zima już jest i to ostatnio rozstronieczniona i przepiękna. Ruch narciarski choć nieśmiały kroki i z niedowierzaniem — zaczyna być widocznym. Kolejka na Kasprowy Wierch funkcjonuje mocno, dając prześliczne emocje zimowego krajobrazu.

Klimatyka i sekcje sportowe różnych towarzystw, licząc się z wczesną zimą czynią już obecnie przygotowania do licznych imprez, jakich widownią będzie tego roku Zakopane.

REWICZ.

Rabka.

W Rabce cisza i błoto jesienne! Kuracjusze wyjechali, pozostała tylko młodzież uczęszczająca na miejscu do szkół. Mimo stosownego, na rozpatrzenie nie naprawy braków czasu, nie robi się właściwie nic i czeka się na mróz, aż ten zetnie lodem bajora błotne. Ten sposób przygotowywania sezonu zimowego obejmuje sama natura, więc spodziewać się należy, że ludzie uprzedzą

naturę i pomyślą nad tym, aby piękna Rabka w gotowej, zimowej, szacie przejala zawodników sportów zimowych. Kalendarz imprez sportowych, zimowych obejmuje i Rabkę, tradycyjną jest już „Skimka” i zawody hokejowe, trzeba więc już dziś koniecznie je przygotować usilnie.

ST. FIL.

Piwniczna.

Piwniczna, która dotąd nie kładła szczególnego nacisku na sezon zimowy obmyśla w tym roku poważną, zdrojowiskową kampanię zimową. Pomieszczenia zimowego, tj. will z piecami, będzie dość a przepiękna okolica, nadająca się znakomicie na wycieczki narciarskie mówi sama za siebie.

Piwniczna, bowiem zimą stanowi znakomity punkt wypadowy narciarski nie tylko dla pobliskiego N. Sącza, ale ma pierwszorzędne docelowe tereny, jak np. na Heliaszówkę, Szychłę, Mały Rogacz — a dalej do Szczawnicy i Krynicy przez Jaworzynę. Spodziewać się należy, że w Boże Narodzenie Piwniczna zapełni się zimowymi kuracjuszami i narciarzami!

Rewicz.

tów, a to p. prezydenta Nowakowskiego i nacz. Ciesielczyka. Kupiectwo wykazuje ceny chętnie, bo nie ma czego kryć, ale nieliczni piszą wielkimi liczbami cyfry, a obok tego nieznaczące; „od”. Dalej pewne ceny „przewracają się we wystawie” — albo znikają na przykład w... „bananach”. Są też napisy: „najmodniejsze, first classe” i tp. ale to jest chyba obejście nakazu. Kupcy powinni być zadowoleni nareszcie z tego, że ktoś, kogo nie stać na duże pieniądze, przeczyta małą cenę i kupi, bo go stać na to.

CENY CHLEBA są uwidocznione na murach miasta, nie ma natomiast podanych cen węgla. Ludność miasta prosi o ich oznaczenie, gdyż zima się zbliża a spekulacja nie próżnuje.

STRAJK PIEKARZY. Przez kilka dni nie było tu i ówdzie chleba w sklepach, a sprzedawcy tłumaczyli się strajkiem częściowym piekarzy. Czy możliwym jest faktycznie podobny karygodny strajk, czy też jest to „podwyżkowa” wymówka?

Szkoła pisania na maszynie.

Upoważniona przez Kuratorjum Szkoła Pisania na maszynie Augusta Becka w Nowym Sączu ul. Lwowska 11. udziela nauki pisania na maszynie, systemem 10-cio palcowym, oraz przepisuje i powiela wszelkie pisma jak podania, prace naukowe oraz druki i tp.

Pralnia Narodowa

Nowy Sącz, ulica Narutowicza zawiadamia, że rozsiewane pogłoski o jej zwinieciu nie odpowiadają prawdzie i że złośliwych rozsiewców bezpodstawnych pogłosek pociągnie do sądowej odpowiedzialności.

Pralnia Narodowa

prosperuje nadal,

polecając się stale swym solidnym, punktualnym i pierwszorzędnym wykonaniem wszystkim klientom.

TEATR ŻYDOWSKI ITAQ. Młyn [Der Tojber], dramat w 3 aktach D. Bergelsona, w reżyserii A. Lustbadera w dniach 9 i 10 listopada w sali Kino Wie-dza.

MAŁA POWÓDŹ. W nocy z czwartku na piątek wylała na Tłokach mała rzeczulka, prowadząca od kłajarni, zalewając zupełnie pola. Rzeczka przeszła przez niskie, rozpoczęte dopiero obwałowanie, co jest najlepszym dowodem, że prac przyrzecznych nie powinno się dzielić na raty, ale robić je forsownie i to naraz.

Henryk Schlachet

Nowy Sącz, Rynek

poleca:

galanterję i przybory piśmienne.

Ch. Beer

Nowy Sącz, ul. Lwowska

poleca w wielkim wyborze towary galanterijne, oraz przybory szkolne po cenach konkurencyjnych.

KRONIKA.

ŚWIĘTO CHRYSYTA KRÓLA obchodziła ludność katolicka naszego miasta w dniu 24 paźdz. bardzo uroczystie. Kościół parafialny i magistrat były pięknie iluminowane a okna masowo przyozdobione nalepkami, których już w sobotę w mieście zabrakło.

UROCZYSTOŚCI KU CZCI KS. P. SKAROI odbyły się w N. Sączu w ostatnią niedzielę w Domu Katolickim O.O. Jezuitów.

ODCZYTY. Sezon jesienny, sprzyjający odczytom zainaugurowały odczyty p. inż. Cyły, na temat kierunków społecznych, prof. Pawłowskiego (nowa piśownia) i dr. Górskiego w Turze, na temat obrony przeciwbakteryjnej.

NOWY LOKAL P.K.U. P.K.U., Strzelec i P.W. zostały przeniesione z dotychczasowego lokalu przy ul. Jagiellońskiej do Domu czynszowego, przy ul. Sienkiewicza.

KS. dr. JĘDRZEJ CIERNIAK został mianowanym prałatem Jego Świętobliwości Ojca Świętego. Nominację tego zasłużonego księdza, znanego mowcy i działacza społecznego przyjęło miasto z prawdziwą radością.

ZEW GÓR, piękne czasopismo dla młodzieży nr. 23-24, opuścił w tych dniach prasę, wykazując cenne walory redakcyjne i techniczne — wydawnicze.

KALENDARZ PODHALAŃSKI wydawany staraniem specjalnego Komitetu w N. Targu, przygotowuje swe łamy. Artykuły oryginalne, z zakresu Podhala przyjmuje Redakcja: Piotr Faron, N. Targ K. Kasa Oszczędności.

KAŻDY KUPIEC PROWADZIĆ WINIEN KSIĘGI HANDLOWE.

Alé nie każdy ma czas i umie.

Chcesz mieć księgi kupieckie i handlowe prowadzone wzorowo, zlec z całą ufnością ich całkowite prowadzenie, znanemu buchalterowi bilansiście i kaligraf.

Ch. E. Lustigowi

N. SĄCZ, ul. Nowa 205.

Wiele firm w N. Sączu, zawdzięcza mu swój dobrobyt.

KURSA DLA ANALFABETÓW, pisanie na maszynie języka niemieckiego zakresowe dla szkół powszechnych otwiera T.U.R. Trzeba rzeczywiście przyklasnąć chwalebnej tej akcji, przeważnie bezinteresownej.

AKCJA PRZECIWDROŻYŻNIA. Równocześnie z władzami administracyjnymi magistrat nasz rozpoczął skuteczną akcję, przez swych reprezetan-

U W A G A !

Przypomina się, że Zakład fotograficzny
„FOTO-ARS“, Bolesława Furmanka

Nowy Sącz, ulica Jagiellońska 57

wykonuje zdjęcia do legitymacji szkolnych, wojskowych i urzędniczych
 po cenach konkurencyjnych.

TAMOWANIE RUCHU, Rozpow-
 szechnia się w ostatnich czasach zwyczaj
 budowniczych, że budując lub restauru-
 jąc kamienice walą cały mater. i na chod-
 niki, każąc pieszym chodzić, pełną nie-
 raz błota jezdnią. Władze porządkowe
 winny zwrócić na to uwagę i pociągać
 winnych tamowania ruchu do odpowie-
 dzialności.

ZNOWU PRACA PRZY WAŁACH
 Mimo oficjalnego zaprzestania robót z
 Funduszu Pracy, zatrudnił nasz Magis-
 trat 50 bezrobotnych przy budowie wału
 na Dunajcu. Od poniedziałku przybyło
 nowych 40-stu. W ten uznania godny
 sposób łagodzi się bezrobocie i przy-
 czynia do ważnego dla miasta dzieła.

Skład materiałów budowlanych,
 desek, dyktów i fornierów
DAWID SALAMON
 Nowy Sącz, Wólki
 naprzeciw przystanku kolejow.

Cukry, czekolady, owoce, ciastka
 najtaniej we firmie
Mandelbaum
 Nowy Sącz, Jagiellońska.

PARĘ SŁÓW O „ORBISIE“. W
 pierwszych dniach listopada były dwie
 wycieczki z Tarnowa, pociągami popu-
 larnymi, a to jedna do Krakowa, druga
 zaś do Lwowa, na cmentarz Orląt.

Nasza placówka „Orbis“ informuje
 niestety zbyt słabo, mimo iż ma witrynę
 wystawową, najzupełniej wystarczającą.
 „Orbis“ w innych miastach działa
 mocno i popularnie, u nas niestety jak
 dotąd nieskordynowanie i słabo.

**KAHAŁ MUSI POSPIESZYĆ Z
 POMOCĄ**. Odrzuciwszy cały wewnętrz-
 ny egoizm reprezentacyjny, stwierdzić
 musimy jedno, że kahał nowosądecki,
 mimo zasług remontu szpitala żydows-
 kiego, nie myśli o biedocie, naprawdę
 pożałowania godnej. Trzeba koniecznie
 stworzyć jakiś komitet, który szczególnie
 w porze zimowej, przyszedłby z pomo-
 cą najbardziej potrzebnej ludności żydowskiej.

ZAKŁAD KRAWIECKI
Bitersfelda

mieści się obecnie w N. SĄCZU, na ul.
 Wałowej 6, gdzie wykonuje wszelkie
 prace w zakres krawiectwa męskiego
 wchodzące, według najnowszych żurnali.

SERWIS KOMPOTOWY 6 cio oso-
 bowy w kolorze „Złoty Irys“ sprzedaje
 znana z niskich cen firma, MAURYCZY
 TURNHEIM N. Sącz, Rynek 7 (w sieni).

Samuel Bober

Nowy Sącz, ul. Kazimierza 3
 P.K.O. 412,446. Telefon 81.

Skład mąki i wiktuałów
 hurtowy i częściowo.

NA MARGINESIE t. zw. „BAN-
 KÓW“. Poruszywszy, w interesie szero-
 kich rzesz akcjonariuszy, wyzyskiwanych
 i wpłacających wkładki, bez „dywidendy
 — sprawę rozmaitych banków, nie
 myśleliśmy, że sprawa ta znajdzie taki
 odźwięk. Bo, oto, już w najbliższym nu-
 merze będą mogli podać do wiado-
 mości szczegóły, otrzymane w tej pieką-
 ciej sprawie, prywatnych, dyrektorskich
 interesów — od szerokich rzesz na-
 szych czytelników.

NOWY ROK PODATKOWY. Z
 nowym rokiem podatkowym przewidy-
 waną jest poważna zmiana, w zakresie
 patentów kupieckich i rzemieślniczych.
 I zupełnie słusznie, bo z jednej strony
 ubogie, drobne nieraz kupiectwo nie jest
 w stanie wykupić wysokich patentów
 podatkowych, z drugiej strony kupcy
 bogaci, robiący kokosowe interesa wy-
 mieniają się przed należnym im podatkiem.
 Rzecz tę weźmie z pewnością pod roz-
 wagę z nowym rokiem podatkowym
 Urząd Skarbowy — pod rozwałę.

MIMO KRZYKU... NIC! Nadarmo
 zwracamy się do Magistratu z prośbą,
 o uporządkowanie ul. B. Zalewskiego,
 pełnej błota, uniemożliwiającego przejś-
 cie, na szerokość całej ulicy. Kilka fur

szutru wystarczy, ale o tem przekonać się
 mogą chodzący pieszo, a nie jeżdżący
 autem!

DANCING Rodziny Policyjnej w
 Nowym Sączu odbędzie się dnia 7-go
 listopada w salach Czytelnicy Mieszczań-
 skiej.

UROCZYSTOŚĆ w N. SĄCZU,
 czy rodzinna, czy koleżeńska, oficjalna
 lub tp. odbywa się w zawsze w lokalu
 sympatycznego p. Piotra Golonki, przy
 ul. Lwowskiej. Miły, osobny pokój na
 zebrania, pierwszorzędną kuchnię i tanie
 ceny, oto walory lokalu, nie lubiącego
 „skromnie“ wybijać się!

Magazyn Perfumeryjno-Kosmetyczny

„Aromat“

Nowy Sącz, Jagiellońska 38

poleca wszelkie artykuły kosmetyczne
 po cenach najniższych.

UWAGA! **WAŻNE DLA PAŃ!**

Zakład Fryzjerski

H. TOPPER

w Nowym Sączu, ul. Szwedzka 9.
 (obok głównej Poczty)

zawiadamia Sz. PT. Klientelę, że posta-
 nowił z powodu kryzysu umożliwić
 każdej z PT. Pań
 trwałą wodną i żelazkową ondulację, za
NISKĄ CENĘ.

HANDEL GALANTERII

M. Richter

Nowy Sącz, Rynek

F. SAFIER

Skład desek i materiałów
 budowlanych.

NOWY SĄCZ, ul. Piotra Skargi.

Radio-odbiorniki

Wszelkich marek zakupisz najkorzyst-
 niej za gotówkę, za pożyczki państwo-
 we i drobne spłaty we firmie

LEON GOLDBERGER

NOWY SĄCZ, ul. Jagiellońska 30.
 Pokaz i demonstracje na miejscu.

FRANCISZKA GROSSBARD

w **NOWYM SĄCZU**, Rynek 22.

poleca w wielkim wyborze **lampy elektryczne**
 po cenach bardzo przystępnych,

SZKŁO — PORCELANA.

Skład wyborowej **kawy i herbaty Meinla.**

Restauracja Kolejowa na Głównym Dworcu, w Nowym Sączu

poleca: śniadania, obiady, kolacje, **Bufet** obficie zaopatrzony w zimne i gorące przekąski. Trunki **pierwszej jakości**.

CENY PRZYSTĘPNE!

Spółdzielczy Zw. Kredytowy

z ograniczoną odpowiedzialnością

w NOWYM SĄCZU, ul. Dunajewskiego

Tel. Nr. 186

Tel. Nr. 186

Załatwia wszelkie czynności bankowe.

Spółdzielczy Bank Handlowy

z ogr. odpow.

w Nowym Sączu, ul. Szwedzka 1.

Telefon 189

P. K. O. Kraków 411,955, Warszawa 101,333

980 członków

Wkłady oszczęd. 560'000

Kapitały własne 110 000 zł.

Przyjmuje wkłady od 1 zł. począwszy, wszelkie dokumenty do inkasa, uskutecznia przekazy zagraniczne i załatwia wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące. — Korespondenci we wszystkich miastach Rzp

Radio-aparaty światowych marek

ELEKTRIC, KOSMOS, TELEFUNKEN, PHILIPS itp.

Najnowsze modele.

ARTYKUŁY ELEKTROTECHNICZNE. — APARATY i PRZYBORY FOTOGRAFICZNE.

ŻARÓWKI ELEKTRYCZNE. — LATARKI i BATERJE.

Nowo-otwarta firma

„TECHNOPOL“

NOWY SĄCZ, ul. Wałowa 4 (dawny lokal Orbisu)

Obsługa fachowa — Ceny niskie — Dogodne warunki spłaty.

Jan Dobrzański

zegarmistrz

Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 2

wykonuje naprawy

sumiennie i szybko

po nader niskich

cenach z gwarancją.

Wszelkie zabiegi [kosme-

tyczne, pielęgnacja włosów i cery.

masaże twarzy, maseczki maquillage etc.

Hennowanie brwi i rzęs

łącznie z regulacją zł. 1-50

Porady kosmetyczne bezpłatnie!

Dypl. kosmetyczka

Droga Antonina Hochhauserowa

NOWY SĄCZ, ulica Wałowa 4

Telefon 87.

Rok założenia 1886.

Najnowsze modele zimowe 1936-37.

Wzory paryskie, wiedeńskie i warszawskie!

Kreacje pomysłu pierwszorzędnym mistrzów!

Gerson Braun

N. Sącz, ul. Jagiellońska

Jedyna, pierwszorzędna pracownia wytwornych ubiorów damskich,

kostjumów, płaszczy i t.p. wzorowanych na najświeższych

wielkomiejskich krajowych i zagranicznych modelach

Na składzie wielki wybór materiałów bielskich.

Najpopularniejsza i pierwszorzędna
pracownia garderoby dziecięcej spor-
towej i mundurków studenckich

M. Friedenbacha

NOWY SĄCZ, Lelewela 2.

obok Łaźni Miejskiej.

Wykonuje wszelkie prace według
krajowych i zagranicznych modeli.

CENY NIEZWYKLE NISKIE.

**NIEBYWAŁA OKAZJA DLA
MIESZKAŃCÓW PODHAŁA**
nie posiadających światła elektrycznego!
LAMPY ŻAROWO—NAFTOWE, o sile
200 świec, za cenę reklamową 68 złotych
oraz lampy spirytusowo żarowe o sile 70
świec, za cenę 30 złotych,
ŚWIATŁO ZDUMIEWAJĄCO JASNE
i znacznie tańsze od elektryczności.
Zgłoszenia: „FORTUNA”
od 2 — 5 pop. N. SĄCZ, Długosza 15.

Reprezentacja piwa

żywieckiego i grybowskiego

Naftali Korn, Nowy Sącz

ulica Długosza 13

P. K. O. 409,941

Telefon 105.

NOWY ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY WŁADYSŁAWA MATLAKA

w N. SĄCZU, Jagiellońska 72.

zawiadamia o swem otwarciu!

Zdjęcia do legitymacyj i paszportów. Portrety. Zdjęcia
momentalne. Specjalność: Zdjęcia całodziennne, przy
świecie elektrycznem. Cenny konkurencyjne.

Zakład Kuśnierski M. S. Trzeźniawer

Nowy Sącz, Rynek 24.

wykonuje wszelkie prace, w zakres kuś-
nierstwa wchodzące, po cenach umiarko-
wanych.

Klisze Reklamowe do wyświetlania w Kinach.

Zawiadamiamy, że wszelkie różnokoloro-
we klisze reklamowe, do wyświetlania
w kinach projektuje i wykonuje fachowiec.
Zgłoszenia w Administracji Nowin Pod-
halańskich Nowy Sącz, ul. Bartosza
Głowackiego 15.

Magazyn Nowości S. ROSSLER

dawniej M. S. Engelberg.

NOWY SĄCZ, ulica Jagiellońska.

Bławy, sukna, kołdry, jedwabie,
linoleum, dywany, firanki.

Ceny konkurencyjne.

Farby, lakiery, emalje, wszelkie materiały
malarskie i stolarskie. Lustra, szyby
szkło deseniowe i kolorowe i tp.

M. FISCH

NOWY SĄCZ, Kościelna 2.

„Podhalanka“

Restauracja **Marii Dobrowolskiej**
Nowy Sącz, Jagiellońska 31.

Bufet zimny i ciepły, wydawany
przez cały dzień, obficie zaopatrzo-
ny. **Wódki likiery, piwa.**
Znana z dobroci starosądecka
kielbasa. **BILARDY** i inne roz-
rywki towarzyskie.

Zakład malarstwa artystyczno-dekoracyjnego

Wojciecha Laski

Nowy Sącz, Jagiellońska 45

wykonuje wszelkie prace, w zakres malarstwa
artystyczno-dekoracyjnego wchodzące.

Nowa Piekarnia Higieniczna

Zawiadamiam, że w N. Sączu, otworzy-
łem przy ul. Legionów l. 26. Nową pie-
karnię higieniczną. Dostarczam wszelkie-
go rodzaju pieczywo i chleby, przyjmuję
pieczywo do wypieku oraz zamówienia.
Mając 28 letnią praktykę w kraju i za-
granicą, zapewniam PT. Publiczności pier-
wszorzędną jakość i solidną obsługę.
MICHAŁ KOŁDRAS

Drogeria i Perfumeria

Skład materiałów sanitarnych
przyborów fotograficznych

Leona Gelerntera

Nowy Sącz, Jagiellońska 7

Skład przyborów sportowych

Rowery, gramofony, płyty, łyżwy, narty,
latarki elektryczne po cenach najniższych poleca

Landau d.-Hutterer

Nowy Sącz, Jagiellońska 7

WYTWÓRNA BIELIZNY

Ch. S. Müllera

Nowy Sącz, ul. Piastowska

Eleganckie koszule męskie i damskie,
Pyjamy, Firanki, Kapy, Obrusy i tp. i

WYPRAWY ŚLUBNE

Ceny nader przystępne.

ROK ZAŁOŻENIA 1882.

Magazyn Konfekcji Męskiej

własnego wyrobu

Abraham Goldfarb

Nowy Sącz, Rynek.

E. KRESCH

NOWY SĄCZ, ul. Piotra Skargi 12

Magazyny rolnicze, światowych marek
maszyny do szycia, rowery oraz część
do tychże. **Ceny konkurencyjne.**

EBER LUSTIG

NOWY SĄCZ, ul. Lwowska 10.

Przybory rymarskie, tapicerskie i materiały
— budowlane. —

ŁUDWIK ŚLIWA

Krawiec Męski

N. SĄCZ, ul. Gen. J. Hallera 2171
[obok Żywieckiej]

Wykonuje wszelkie prace w zakres
krawiectwa męskiego wchodzące,
solidnie i po cenach nader
umiarkowanych.

JAN GRUBER

N. SĄCZ, Jagiellońska 21.

P.K.O. Warszawa 142.047. tel. 57.

Skład przetworów chemicznych,
farb, lakierów, smarów, oleji, po-
kostu, przyborów toaletowych,
przyborów do rybołówstwa, cerat
linoleum.

Wielki wybór artykułów spor-
towych na sezon **zimowy**: nart
sanek, wiązań, kijków, smary do
nart i tłuszcz do butów.

Pierwszorzędny Zakład Fryzjerski

MARIANA KOŁODZIEJA

Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 16.

SPECJALNY SALON DLA PAŃ.
ONDULACJA, MANICURE.

Najmodniejsze modele
fryzur damskich.

BUTY: narciarskie, turystyczne, spor-
towe, cholewy (wojskowe) oraz wszelkie
inne obuwy **NAJTANIEJ WE FIMIE**

Trzeźniower

Nowy Sącz, ul. Sobieskiego 3.

Pierwszorzędny, własny wyrób na zamówienie!

Ortopedysta i Bandażysta M. L. Polaczek w Samborze

Protezy nóg i rąk dla amputowanych. Aparaty podtrzymujące i korygujące. Gorsety ortopedyczne syst. Hessinga i Callota. Prostotrzymacze i korektory plec. Bandaże przepuklinowe dla zaopatrzenia najzastarzalszych i największych przepuklin u mężczyzn, kobiet i dzieci. Opaski brzuszne dla poprawienia linii. Opaski przeciw obwistości brzusznej. Opaski na czas ciąży. Pasy popołogowe. Opaski pooperacyjne. Pasy przeciw obniżeniu wnętrzości i żołądka. Bandaże i pessary syst. Dra Lavedana przeciw wypadaniu macicy. Dla osłabionych na pęcherz mężczyzn, kobiet i dzieci specjalne gumowe moczniki do użytku na dzień i na noc. Pończochy gumowe przeciw żylakom i przeciw puchnięciu nóg. Suspensorja. Podkładki pod płaską stopę. Bandaże przeciw latającej nerce oraz bandaże wszelkiego rodzaju.

G. NEKVAPIL

optyk

Nowy Sącz, Jagiellońska 2.

OKULARY i BINOKLE według przepisów lekarskich, jak również wszelkie naprawy wykonywane szybko i fachowo po cenach najniższych. Barometry — termometry i t. p.

Zawiadomienie.

Zawiadamiam P. T. Publiczność, że przeniosłem swą **Pracownię Krawiecką** na ulicę **Matejki 35**, zaopatrując ją we wielki wybór materiałów. Zlecenia z materiałów własnych i powierzonych jak również reperacje, czyszczenia i prasowanie, solidnie i szybko. **Józef Średniawa, NOWY SĄCZ, Matejki 35.**

Pracownia

rymarsko-tapicerska

Stanisław Bocheński

NOWY SĄCZ, ul. Jagiellońska

posiada na składzie: powozy, wózki, uprząż i t. p. — Wykonuje wszelkie prace tapicerskie i rymarskie po cenach przystępnych.

OWOCARNIA i CUKRY JULJA WYGODA

Nowy Sącz, Jagiellońska 72

poleca w wielkim wyborze cukry, czekolady, owoce krajowe i zagraniczne. Codziennie świeże ciastka.

Towar doborowy. — Ceny najniższe.

Chcesz mieć dobre i trwałe obuwie narciarskie i turystyczno-sportowe
WSTĄP DO PIERWSZORZĘDNEJ

Pracowni obuwia

Władysława Bablika

Nowy Sącz, Kunegundy 40.

Zakład Jubilersko-złotniczy S. KEILA, Nowy Sącz

UL. LWOWSKA

Wykonuje wszelkie prace w zakresie jubilerstwa i złotnictwa wchodzące. Fasonuje i przerabia biżuterię na najnowsze fasony. — Ceny najniższe.

Zakład instalacji elektrycznych EMIL ŁYCZKO

Nowy Sącz, Długosza 10

wykonuje wszelkie prace w zakresie instalacji elektrycznych wchodzące.

Ceny umiarkowane.

Materiały budowlane

Deski twarde, dębowe, jesionowe stolarskie i budowlane

MORGENSTERN

Nowy Sącz, ulica Poprzeczna 25.

„FORTUNA”

Biuro sprzedaży nieruchomości i najmu mieszkań
Nowy Sącz, Długosza 15

KUPNO-SPRZEDAŻ will, domów, parcel, majątków ziemskich, gospodarstw rolnych i dzierżawa pensjonatów.

WYNAJEM MIESZKAŃ, lokali sklepowych, biurowych i t. p. — W ewidencji do sprzedaży obiekty na całym terenie Podhala i Polski.

Kupujcie wprost u producenta.

Szczotkarnia Krakowska

Nowy Sącz, Lwowska 24 przed most.

szczotki i pendzle własnego wyrobu po cenach bardzo niskich.

Na zamówienie wykonuje każdy żądany model. — Wykonanie pierwszorzędne i fachowe.

ZAKŁAD Instalacyjno-Wodociągowy Ch. Wildstein zw. FÜHRER

Nowy Sącz, Rynek 25 (w podwórzu) wykonuje wszelkie prace w zakresie ten wchodzące fachowo i solidnie, po cenach przystępnych. Zgłoszenia przyjmuje się również przy ulicy Lwowskiej 52.

Markus i Ozjasz Anisfeld

Hurtownia kolonialno-spożywcza

Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 7 — Telefon 117

Poleca hurtownie: konserwy rybne, znanej z dobroci firmy Warhanek

Chaim Peterfreund

Nowy Sącz, ul. Wąska

Skład pierza, puchu, szczotek pędzli i wyrobów powroźniczych.

Józef Jagielski

NOWY SĄCZ, ul. DUDAJEWSKIEGO
Skład wędlin.

Baczność!

Baczność!

Zakład Konfekcji Damskiej S. RABIEGO

NOWY SĄCZ, plac 3-go Maja Nr. 245
(dom dwu piętrowy).

Wykonuje wszelkie prace, w zakresie krawiectwa damskiego wchodzące, według **najnowszych modeli i fasonów**, po **CENACH NADER PRZYSTĘPNYCH**. Długoletnia praktyka daje gwarancję solidnej i rzetelnej obsługi.

„Będzie ostra zima”!

pedają górale. Zaopatrzyć się więc co rychlej
WE WĘGLE w składzie:

J. Marina

NOWY SĄCZ, ul. Kazimierza 31.

Ceny węgla: górnolaski I. po 4.20 zł, górnolaski II. po 3.99 zł, jaworzyński po 3.40 zł, sierszański po 3.10 zł, za metr
Z DOSTAWĄ DO DOMU.

Dostawa hurtowna i detaliczna.

Zawiadamiam Sz. PT. Publiczność, że po powrocie z kursu kroju we Wiedniu, prowadzę nadal własną **pracownię krawiecką, A. SCHWINGER**, Nowy Sącz, ulica Matejki 6, wykonuję wszelkie prace w zakresie krawiectwa męskiego wchodzące, według najnowszych krojów o 20 proc. taniej niż dotychczas. Dla PT. Funkcjonariuszy Państwowych i urzędników prywatnych, **CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.**

HOTEL „Imperial”

**Nowy Sącz
Jagiellońska 14**

Komfortowe pokoje
RESTAURACJA
DANCING
GARAŻE

Lwowska
wesola trójka.
Humor,
werwa, śpiew
i muzyka!

Pierwszorządny
zespół-jazzband.
koncertuje
codziennie
od godz. 8 wiecz.

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA

„BATA”

Nowy Sącz ul. Jagiellońska
poleca:
śniegowce, deszczowce, kalosze
oraz pończochy.

Zakład art.-fotograficzny

Józefa Gawłowskiego

Nowy Sącz, Jagiellońska 19
Zdjęcia momentalne, odrazu do nabycia.
Portrety, powiększenia z każdej fotografii
z bezzwłoczną dostawą. — Zdjęcia grupowe.

Firma chrześcijańska

Roman Szymkiewicz

Nowy Sącz, Lwowska 15
(Przy moście załubinieckim, na Kamienicy)
Towary spożywcze i kolonialne. Czekolady,
cukry, śledzie, konserwy, kawa i herbata.
Ceny stałe.

Rok założenia 1911

Pralnia Narodowa

Nowy Sącz, ulica Narutowicza 2

przeprowadza chemiczne czyszczenie garderoby. — Pierze
bieliznę męską, damską, dziecienną i kołnierzyki bez używania
chlorku. — Gwarantowana: staranność, szybkość
oraz cena najniższa.

ZYGMUNT WOJACZYŃSKI

Nowy Sącz, ul. Kościelna 2
HANDEL
TOWARÓW SPOŻYWCZYCH
poleca w wielkim wyborze:
cukry, ciasta, czekoladę i delikatesy.
Ceny umiarkowane.

Skład desek

P. Holländer

NOWY SĄCZ, ul. Tarnowska.

PIOTR KASPRZYCKI

Nowy Sącz, ulica Sobieskiego

Zakład introligatorski

oprawa książek i roboty galanteryjne ze skóry.

A. J. Bittersfeld

Nowy Sącz, ulica Jagiellońska

TOWARY BŁAWATNE
SUKNA i KORTY

PIOTR GOŁONKA

Restauracja

Nowy Sącz, Lwowska 1. obok Kościoła Par.
Bufet obficie zaopatrzone w ciepłe i zimne
przekąski. Wielki wybór wódek i likierów.
2 Bilardy. Radio.
Rendez-vous dla przejezdnych.

Rabka-Zaryte.

Ważne dla przybywających do
Rabki zdroju i Rabki - Zaryte!

Jedyny nowoczesnie urządzonej lokal
śniadankowy i Restauracja
w Rabce Zaryte!

BAR „POD LUBONIEM”

firma katolicka

Punkt wycieczek na Luboń,
Turbacz i td. Gościnne pokoje,
przekąski zimne i gorące, napoje
alkoholowe. Ceny najniższe.

Reklama

dźwignią handlu!

Magazyn galanteryjno-modny

ISAK REINHOLD

Nowy Sącz, Rynek 26

poleca wełny, włóczki w najlepszych
gatunkach i we wszystkich kolorach

Pierwszorządny Zakład Kuśnierski

Chaima Liebermana

Nowy Sącz, ul. Szwedzka
dom p. Egländera

wykonuje wszelkie prace według naj-
nowszych i najmodniejszych żurnali.

Krawiecki Zakład Męski
Leopolda Breimanna
w NOWYM SĄCZU, został
z dniem 1 listopada br.
przeniesionym

do nowego lokalu przy ulicy

Jagiellońskiej 21

(naprzeciw Kawiarni Imperial)

Poleca nadal swe pierwszorząd-
ne usługi w zakres krawiectwa
wchodzące.

Przed Mikołajem i Gwiazdką!

Mnóstwo praktycznych a tanich upominków przygotowuje:

Józef Homecki

Nowy Sącz, ulica Jagiellońska 20

Nie zapominajcie o pięknym i tak miłym zwyczaju obdarowania swoich dzieci, a one zapamiętają to przez całe życie

Zakład Art.-Fotograficzny**„JANINA”**

Nowy Sącz, Narutowicza 5

wykonuje wszelkie prace w zakres fotografii art.-techn. wchodzące.

KAWIARNIA

w willi

„Warszawa”

Rabka-Zdrój

Dla smakoszy kawa z prawdziwej ziarnistej Mokka. Kawa biała ze śmietaną, kawa kapucyńska. Czekolada, herbata, mleko.

WŁOSKIE LODY.

CODZIENNIE ŚWIEŻE CIASTKA.

**Nowowynbudowany
HOTEL „POLONIA”**

Nowy Sącz, Narutowicza 4

naprzeciw Starostwa — Telefon 180.
 Pokoje urządzone z nowoczesnym komfortem
 Centralne ogrzewanie. — Bieżąca ciepła i zimna
 woda w każdym pokoju. — Łazienka na miejscu.
 WŁASNE GARAŻE.

Otwarty cały rok

Pierwszorządny Zakł. fryzjerski

„Renaissance”**RABKA ZDRÓJ**willa „Krzywoń” przy
Komisji Zdrojowejpoleca solidne wykonanie w zakresie
prac fryzjerskich, przez siły pierwszo-
rządne krakowskiego zakładu.

CENY ZNIŻONE.

Wytwórnia waliz, teczek skórza-
nych i ceratowych, plecaków,
pasów bagażowych itp.**M. Lerner**

dawniej S. Monderer

N. SĄCZ, ul. Piotra Skargi 1.
Skład skór i przyborów szewskich.

Ceny najniższe.

Znana z dobroci pasta do obuwia

firmy „A. B. C.”

Żądajcie wszędzie!

PIERWSZORZĘDNA

Restauracja i Bufet

W. Dyrek

Nowy Sącz,

ul. Szwedzka 1.

„TEKTURA”Fabryka etykiet, plomb
oraz opakowań wytłaczanych

NOWY SĄCZ, Batorego 66.

Rysownikdo precyzyjnych rysunków
tuszowych jedno i dwuko-
lorowych, do pracy doryw-
czej, kilka godzin dziennie,
poszukiwany

Zgłosz.: Nowy Sącz, Batorego 66 m. 1

SKŁAD SUKNA

i KORTÓW

L. Berliner

Nowy Sącz

ulica Jagiellońska

P. K. O. 408.321.

J. Stępniewska

NOWY SĄCZ, Rynek.

Skład wódek, likierów, piwa, trafik, znaczki, stemple oraz przybory do palenia.

Redakcja i administracja:

Nowy Sącz, ulica B. Głowackiego 15

CENY OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenie zwykłe 40 gr. za 1 mm.

Nadesłane

80 „ „ 1 „

W tekście 1 zł za 1 mm.

Przed takt. 1:50 „ „ 1 mm.

Redaktor naczelny: Stanisław Klemensiewicz.